

Prædiken til Nytårsdag

Luk. 2, 21

På det jødiske mindemuseum i Paris brænder en voldsom flamme for den ukendte jøde, hvis grav aldrig blev kendt. Ligesom mange andre steder i verden er der også bygget et monument af vægge. Væggene står i museets gård, der er solidt placeret bag tykke mure af pansret glas og sikkerhedssluser af forskellig art.

På væggene står navnene på de parisiske jøder, der blev henrettet under 2. verdenskrig. Der er også nogle næsten tomme vægge, for der kommer hele tiden nye navne til. Navne på mennesker, hvis pårørende først nu finder ud af, hvor og hvordan de endte deres liv.

Hører man tallet 76.000, som var antallet på de jøder, der forsvandt under den tyske besættelse af Paris, lyder det måske nok voldsomt. Når man hører, at de blot er nogle af de seks millioner, der samlet forsvandt under krigen, bliver det egentlig ikke rigtig værre. Så mange tal er abstrakt.

Når man så står på museet og ser de 76.000 navne bliver det konkret på en helt anden måde.

Navnene fortæller uden ord på en helt anden måde end et tal, at der er tale om et menneske med en slægt, en historie, en

skæbne, en tid på jorden.

Alligevel ville jeg måske ikke have husket så meget fra mit besøg i museet i april, hvis det ikke havde været for Helene Berr – en ung fransk kvinde fra den parisiske overklasse, der langsomt fik sit privilegerede og sorgløse liv som elite-studerende i engelsk litteratur ved Sorbonne universitetet forvandlet til et mareridt i et stadig mere kaotisk Paris, hvor hun til slut tager sig af jødiske børn, hvis forældre er blevet interneret. Hendes dagbog er en del af udstillingen – og den er i øvrigt udgivet som bog.

Dagbogen, der er skrevet som breve til hendes kæreste Jean, begynder let og muntert, når hun fortæller om sit liv i latinerkvarteret omkring universitetet: ”jeg er i et fortryllet område - jeg gik ud for at plukke frugt i den øverste del af haven ... den blå himmel og solen fik dugdråberne til at glimte og jeg blev fyldt af en magisk glæde”.

I foråret 42 fortæller hendes mor, at hun skal bære jødestjernen og hun skriver: ”Jeg holdt hovedet højt og så alle mennesker lige i øjnene, at de måtte kigge væk. Men det er svært”. Hendes familie arresteres, og hun dør selv i Bergen-Belsen af tyfus to dage før den engelske befrielse af lejren.

Redaktion

Sognepræst
Margrethe Dahlerup Koch
Høbrovej 3
6980 Tim
mdk@km.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

Helenes dagbøger gør historien konkret. Jødeforfølgelserne er ikke bare anonyme store tal – de er navne, og de er navne med en familiehistorie, med glæder og kampe, med svigt og håb og lidelse – og død.

Når vi hører fortællingen om Jesus, der får navn, har det samme betydning. Det guddommelige er ikke en abstraktion, noget uhåndgribeligt, ikke en flamme for noget ukendt, det er et navn – og et navn med en familiehistorie. Med glæder og kampe, med svigt og håb og lidelse og død.

Men Jesus er navnet mageløst – for det er det navn, der knytter sig den helt særlige historie til, som vi kalder opstandelse.

Ligesom et fransk pigenavn kan åbne for en indsigt i, hvad lidelse og racehad betyder, så kan et mellemøstligt fornavn åbne for en indsigt i Guds væsen. Det kan åbne for en tillid til, at Guds kærlighed ikke kender grænser, heller ikke dødens. Det kan afføde en tillid til livet, et håb til nye dage, der venter i al deres skrøbelighed og et mod til at leve – undertiden på trods.

Vi kan læse lange afhandlinger, vi kan tage del i alverdens diskussioner, men vi kan også høre den historie om liv og død og opstandelse, som begynder så enkelt og spinkelt, som kun en nytårsdag kan bære det: ”Da otte dage var gået, og han skulle omskæres, fik han navnet Jesus”.

Godt nytår! I Jesu navn.

Ære være Faderen og Sønnen og Helligånden,

som det var i begyndelsen, således også nu og altid og i evighed. Amen

Gud. På nytårs morgen takker vi dig for da-

gen i dag og året, der ligger nyt og rent og afventende. Hjælp os til at fylde det med godhed og glæde. Vær hos os i en verden, hvor menneskeliv ringeægtes og ødelægges. Hvor tilfældig og udspekuleret vold skaber angst og sorg. Hvor håb om fred og værdigt menneskeliv skal have plads og vokse og styrkes. Hjælp os!

Vær med alle, der sørger, lider, sulter og tvivler.

Vær med dronningen og os alle, hvor end vi har magt – hjælp os til at bruge den, så den svage aldrig svigtes.

Lad os, når vi skal dø, dø ind i din kærlighedsfavn. Amen.

Lise Trap

Soderup-Kirke Eskilstrup

Salmer:

712, 426, 56, 52, 718